

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет філології

Кафедра загального та германського мовознавства

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЛАТИНСЬКА МОВА**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма

«Середня освіта (Українська мова і література)»

Спеціальність А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Предметна спеціальність А4.01 Середня освіта (Українська мова і
література)

Галузь знань А Освіта

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Латинська мова
Викладач (-і)	Петришин Марта Йосипівна
Контактний телефон викладача	095-118-66-34
E-mail викладача	marta.petryshyn@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/3983
Консультації	вівторок 14.00–15.00 (ауд. 408, Гуманітарний корпус). Можливі консультації у режимі онлайн за попередньою домовленістю.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<i>Предметом</i> вивчення навчальної дисципліни є історія латинської мови, нормативна граматики, необхідна для оволодіння студентами уміннями і навичками читання, письма, граматичного аналізу і перекладу адаптованих і оригінальних латинських текстів. Засвоєння основ фонетики і графіки, граматики, елементів синтаксису і словотвору сприяє формуванню знань про структуру латинської мови та її лексичний склад, місце в генеалогічній класифікації індоєвропейських мов; передбачає опанування вмінням розуміти шляхи проникнення латинських лексем у сучасні європейські мови, здійснювати етимологічний аналіз лексичних одиниць латинського походження в слов'янських, германських і романських мовах; розуміти і коректно вживати лінгвістичну і загальнонаукову термінологію латинського походження. Вивчення латинської мови розвиває комунікативну культуру здобувачів освіти шляхом використання в усному і писемному мовленні латинських крилатих висловів, паремій, аббревіатур. Опанування курсу поглиблює загальну лінгвістичну підготовку майбутніх вчителів української мови і літератури; сприяє кращому розумінню студентами структури і системи рідної і сучасних європейських мов, розвиває логічне мислення.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<u>Метою курсу</u> є формування у студентів теоретичних знань про систему і структуру латинської мови, її основні морфологічні категорії, граматичні форми та синтаксичні конструкції; виявлення впливу латинської мови на фонетику, морфологію та лексику слов'янських, германських і романських мов; підготовка майбутніх вчителів-філологів на основі знання латинської мови до поглибленого вивчення курсів «Вступ до мовознавства», «Вступ до літературознавства», «Іноземна мова», «Інтегрований курс української та зарубіжної літератури», «Педагогіка», «Історія української культури: літературно-мистецький дискурс» тощо. <u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є засвоєння студентами фонетики і графіки латинської мови, нормативної граматики (самостійні і службові частини мови), оволодіння уміннями і навичками читання, письма, граматичного аналізу і перекладу латинських адаптованих і оригінальних текстів; формування знань про структуру латинської мови та її лексичний склад; вміння грамотно вживати лінгвістичну термінологію латинського походження, розуміти терміни і поняття, створені на ґрунті греко-латинських елементів, шляхи проникнення латинських лексем у сучасні європейські мови; аналізувати мовний матеріал з точки зору словотворчих та етимологічних характеристик лексичних одиниць; використовувати в професійній діяльності латинські крилаті вислови, паремії, аббревіатури. Методи навчання: дедуктивний, індуктивний, пояснювально-ілюстративний, зіставний, інтерактивні комп'ютерні технології (комп'ютерне тестування), самостійна робота. Методи контролю: усне опитування (фронтальне, індивідуальне), письмовий контроль (лексичні диктанти, термінологічні диктанти, письмовий переклад адаптованого тексту, граматичний аналіз), тестування.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<u>Інтегральна компетентність:</u> Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується	

комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, вироблення власної дослідницької стратегії й реалізації її у професійній діяльності.

ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології в практичній діяльності.

ЗК 5. Здатність вільно і грамотно, усно та письмово спілкуватися державною мовою, утверджувати національні гуманістичні ідеали, мовне й культурне багатство України.

ЗК 7. Здатність навчатися й оволодівати новими знаннями.

ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 14. Здатність використовувати мовно-літературні знання в освітній діяльності.

Фахові компетентності:

ФК 7. Здатність до реалізації виховної функції під час навчання.

ФК 8. Здатність до володіння основними мовознавчими і літературознавчими поняттями, здатність застосовувати їх у процесі аналізу та інтерпретації текстів різних стилів.

ФК 10. Здатність зберігати і примножувати мистецько-культурні цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної сфери.

ФК 17. Здатність ефективно і компетентно брати участь у різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в професійній сфері.

ФК 18. Здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності.

Результати навчання:

ПРН 7. Уміти працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), віднаходити, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі.

ПРН 8. Володіти комунікативною мовленнєвою компетентністю з української та іноземної мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), здатний удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.

ПРН 11. Порівнювати мовні та літературні факти, явища, визначати їх подібності й відмінності.

ПРН 19. Ефективно спілкуватися в науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-ділових сферах; виступає перед аудиторією, бере участь у дискусіях, обстоює власну думку (позицію), дотримується культури поведінки й мовленнєвого спілкування.

ПРН 21. Забезпечувати дотримання правил академічної доброчесності у власній навчальній, науковій, педагогічній діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	-
практичні заняття	48
самостійна робота	42

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
I	A4 Середня освіта	I	нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин				
	лекції	практичні		сам. роб.	
		денна	заочна	денна	заочна
Тема 1. Вступ до курсу. Огляд історії латинської мови. Предмет, завдання і значення курсу. Історія розвитку латинської мови. Латинська мова в мовно-культурному		2	1	1	2

житті України. Роль латинської мови у формуванні лінгвістичної термінології. Латинська мова в професійній діяльності вчителя.					
Тема 2. Латинський алфавіт. Звукова система латинської мови. Латинський алфавіт. Класифікація голосних і приголосних. Дифтонги і диграфи. Вимова приголосних, буквосполучень. Довгота і короткість складу. Наголос.		4	2	2	4
Тема 3. Дієслово як частина мови. Теперішній час дійсного способу активного стану. Граматичні категорії дієслова. Основні форми та основи правильних дієслів. Поділ дієслів на чотири дієвідміни. Теперішній час дійсного способу активного стану. Наказовий спосіб. Заперечна форма наказового способу.		4	2	2	4
Тема 4. Іменник як частина мови. Перша відміна. Граматичні категорії іменників. Словникова форма іменника, визначення основи. Поділ іменників на відміни. Перша відміна іменників. Суфікси іменників першої відміни. Морфологічна адаптація іменників першої відміни українською мовою. Прийменники.		2	1	2	3
Тема 5. Друга відміна іменників. Друга відміна іменників. Правило середнього роду. Суфікси іменників другої відміни. Морфологічна адаптація іменників другої відміни українською мовою. Сполучники. Частки. Вигук.		2	1	2	3
Тема 6. Прикметники першої групи. Займенникові прикметники. Словникова форма прикметника. Поділ прикметників на групи. Прикметники першої і другої відмін. Узгодження прикметників з іменниками. Займенникові прикметники.		2		2	4
Тема 7. Синтаксис простого речення. Підмет та присудок. Непоширене речення. Поширене речення. Порядок слів. Узгоджене і неузгоджене означення, додаток, обставина.				2	2
Тема 8. Розряди займенників. Особові займенники. Присвійні займенники. Зворотний займенник. Вказівні займенники. Відносні займенники. Питальні займенники. Означальні займенники. Заперечні займенники.		4	1	2	5
Тема 9. Теперішній час дійсного способу пасивного стану. Синтаксис пасивної конструкції. Утворення теперішнього часу дійсного способу пасивного стану: особові закінчення, особливості відмінювання і перекладу. Неозначена форма теперішнього часу пасивного стану. Синтаксис пасивної конструкції. Ablativus auctoris. Ablativus instrumenti. Заміна активної конструкції на пасивну.		2	1	2	3
Тема 10. Часи системи інфекта. Минулий час недоконаного виду дійсного способу активного і пасивного стану. Майбутній час недоконаного виду дійсного способу активного і пасивного стану. Відмінювання дієслова sum, fui, –, esse в часах системи інфекта. Дієслова складені з esse.		2	1	2	3
Тема 11. Третя відміна іменників.					

Історичні основи іменників третьої відміни. Словникова форма. Визначення практичної основи. Поділ на типи. Приголосний тип. Голосний тип. Мішаний тип. Особливості відмінювання іменників третьої відміни. Суфікси іменників третьої відміни. Практична основа іменників третьої відміни як твірна база субстантивів в українській мові.		4	2	3	5
Тема 12. Прикметники другої групи. Дієприкметник теперішнього часу активного стану. Словникова форма прикметників другої групи. Визначення основи прикметників другої групи. Відмінювання прикметників з трьома закінченнями в Nom. Sing. Відмінювання прикметників з двома закінченнями в Nom. Sing. Відмінювання прикметників з одним закінченнями в Nom. Sing. Дієприкметник теперішнього часу активного стану. Атрибутивне і предикативне вживання дієприкметників. Латинізми дієприкметникового походження в українській мові.		2		2	4
Тема 13. Ступені порівняння прикметників. Прислівник. Вищий ступінь порівняння: утворення, відмінювання. Найвищий ступінь порівняння: утворення, відмінювання. Аналітичні форми ступенів порівняння. Суплетивні ступені порівняння. Неповні ступені порівняння прикметників. Вживання відмінків при ступенях порівняння (Ablativus comparationis. Genetivus partitivus). Морфологічні типи прислівників. Особливості утворення похідних (вторинних) прислівників. Ступені порівняння прислівників. Особливості утворення ступенів порівняння прислівників.		4		3	7
Тема 14. Четверта відміна іменників. П'ята відміна іменників. Четверта відміна іменників. П'ята відміна іменників. Словотворчі моделі іменників четвертої відміни. Словосполучення з іменниками res. Порівняльна характеристика іменників п'яти відмін.		2		2	4
Тема 15. Часи системи перфекта в активному і пасивному стані. Минулий час доконаного виду дійсного способу активного стану. Давноминулий час дійсного способу активного стану. Майбутній час доконаного виду дійсного способу активного стану. Дієслово sum, fui, –, esse в часах доконаного виду. Дієприкметник минулого часу доконаного виду пасивного стану. Часи системи перфекта в пасивному стані.		4		4	8
Тема 16. Розряди числівників. Кількісні числівники. Порядкові числівники. Відмінювання кількісних і порядкових числівників. Розділові числівники. Прислівникові числівники. Ablativus temporis. Римський календар.		4		2	6
Тема 17. Латинізми в сучасних європейських мовах. Поняття про латинізм. Латинізми в українській мові. Шляхи адаптації запозичень латинського походження в українській мові. Латинська мова як джерело термінів у субмові лінгвістики. Класичні мови як джерело сучасної		2	1	3	4

психолого-педагогічної термінології. Фінальні та ініціальні терміноелементи латинського походження.					
Тема 18. Латинські паремії в українській літературній та культурній традиції. Визначення поняття «паремія» та її основні різновиди. Шляхи проникнення латинських афоризмів в українську культуру. Лінгвістичне та соціокультурне значення латинських паремій. Рецепція латинських афоризмів сучасними європейськими мовами. Латинські паремії в творах української літератури ХІХ–ХХІ століть. Латинські вислови та аббревіатури в творчості зарубіжних письменників. Латинські прислів'я як елемент міжкультурної комунікації. Роль латинської паремійної спадщини в професійній підготовці філолога та педагога.		2	1	4	5
Загалом:		48	14	42	76
6. Система оцінювання навчальної дисципліни					
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання навчальної дисципліни визначена <u>Положенням</u> про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Наказ ректора від 03 липня 2025 р. №572) та <u>Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника</u>. Оцінювання здійснюється за національною та ECTS шкалою на основі 100-бальної системи. Максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів, з яких: практичні заняття – 25 балів (розраховується як середнє арифметичне усіх отриманих на практичних заняттях оцінок), підсумкова контрольна робота – 10 балів, самостійна робота – 10 балів, колоквіум – 5 балів, екзамен – 50 балів. <u>Види контролю</u>: поточний (усне/письмове опитування на практичному занятті); підсумковий (перевірка письмових індивідуальних завдань (граматичні завдання, переклад тексту); тестування на платформі https://d-learn.pnu.edu.ua/; контроль самостійної роботи.				
Вимоги до письмової роботи	У письмовій роботі студент повинен продемонструвати уміння синтезувати теоретичні і практичні знання, отримані в межах змістового модуля. Підсумкова контрольна робота є складовою частиною семестрового рейтингу і має концептуально обґрунтовано висвітлити 50+1% обсягу матеріалу. Контрольна робота виконується аудиторно від руки на 20 занятті та складається з чотирьох завдань (переклад зі словником адаптованого латинського тексту; переклад речень латинською мовою; граматичний аналіз речення; латинські деривати в українській та англійській мовах). Максимальний бал за контрольну роботу становить 10 балів і визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих за кожне із чотирьох завдань.				
Практичні заняття	100-бальна шкала оцінювання переводиться у відповідну національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-				

трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F).

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Знання студента оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими **критеріями**:

90-100 – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, демонструє глибокі знання граматики, лексики та фразеології латинської мови, розуміє етимологічні зв'язки та культурно-історичні аспекти. Упевнено перекладає тексти з латинської мови на українську та навпаки, правильно виконує граматичні завдання, застосовує теоретичні знання для аналізу практичного матеріалу. Відповіді логічні, аргументовані, з коректним використанням лінгвістичної термінології. Правильно вирішив усі тестові завдання. Знає близько 300 лексичних одиниць і 120–140 латинських афоризмів, може пояснити їхнє походження та переносне значення, а також доречно використати в мовленні.

80-89 – Студент упевнено володіє навчальним матеріалом, демонструє глибоке розуміння граматичних категорій, лексики та фразеології латинської мови. Відповіді логічні й аргументовані, з використанням термінології та прикладів, хоча можуть траплятися незначні неточності. Практичні завдання виконано вчасно, з елементами творчого підходу. Студент самостійно знаходить додаткову інформацію, застосовує сучасні технології, презентує матеріал, висловлює власну думку та здатен її обґрунтувати. У тестових завданнях допускає окремі несуттєві помилки. Знає близько 250–280 лексичних одиниць і більшість із 120–140 латинських афоризмів, може пояснити їхнє походження та переносне значення, доречно використати в мовленні.

70-79 – Здобувач освіти засвоїв основний навчальний матеріал, демонструє загальне розуміння граматики та лексики латинської мови. Відповіді частково правильні, логічні, але містять помітні неточності чи спрощення. Аргументація поверхнева, приклади та ілюстрації використовуються вибірково. Практичні завдання виконано з дотриманням базових вимог, проте без глибокого аналізу. Виконує більшість тестових завдань правильно. Знає близько 200–230 лексичних одиниць і 80-100 латинських афоризмів, може пояснити їхнє значення на базовому рівні, але рідко застосовує їх у мовленні.

60-69 – Студент розуміє основні положення граматики латинської мови, уміє перекладати нескладні адаптовані тексти, аналізувати базові синтаксичні конструкції.

	Переклад і лексико-граматичні вправи виконує за зразком з частковою допомогою викладача. Допускає неточності у застосуванні граматичних правил та формулюванні висновків. Знає близько 150–180 лексичних одиниць і лише 60-85 афоризмів. При виконанні тестових завдань допускає значну кількість помилок. 50-59 – Студент володіє навчальним матеріалом на базовому рівні, орієнтується лише в окремих граматичних темах. Виконує завдання за значної допомоги викладача. Допускає суттєві помилки у перекладі та граматичному аналізі, має труднощі з узагальненням матеріалу. Може виконати прості завдання за зразком, але не здатний самостійно пояснити вибір граматичних форм. Знає близько 100–130 лексичних одиниць, 40-60 афоризмів. Не може пояснити їх походження і значення. Правильно виконує 50 відсотків тестових завдань. 26-49 – Студент демонструє фрагментарні та поверхові знання, не розуміє більшості граматичних категорій латинської мови, припускається численних грубих помилок у перекладі, граматичному аналізі та тлумаченні термінів. Виконання завдань можливе лише за безпосередньої допомоги викладача або за зразком. Знає близько 70–90 лексичних одиниць, 20-35 афоризмів. Виконує лише окремі тестові завдання правильно. 0-25 – Студент не засвоїв базових знань із дисципліни, не володіє термінологією, не розуміє граматики латинської мови. Не здатний виконати навіть найпростіші завдання чи переклад. Знає менше 40 лексичних одиниць і 20 афоризмів. Тестові завдання виконані з великою кількістю помилок.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих завдань і форм роботи, отримання з кожного позитивної оцінки. Враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані під час аудиторних занять, при виконанні індивідуальних письмових завдань, тестувань, а також бали за підсумкову контрольну роботу, колоквиум, контроль самостійної роботи. Максимальна кількість балів за практичні заняття становить 50 балів, мінімальна – 25.
Підсумковий контроль	Форма контролю: екзамен. Форма здачі – письмова. Розподіл балів за завдання: Екзаменаційний білет складається з чотирьох завдань (переклад тексту – 15 балів, аналіз речення – 15 балів, практичне завдання 1 – 10 балів, практичне завдання 2 – 10 балів). Максимальна кількість балів за іспит – 50 балів. Мінімальна кількість балів для зарахування курсу – 50. Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 1, має право скласти іспит за відомістю № 2. Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS або відраховується з навчального закладу.
7. Політика навчальної дисципліни	
<u>Письмові роботи:</u> Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном,	

планшетом чи іншими мобільними пристроями під час виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування відповідно до [Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та Процедури забезпечення дотримання академічної доброчесності](#).

Академічна доброчесність: Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з «Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Редакція 2)» можна за покликанням: <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf>

Відвідування занять. Студент зобов'язаний вчасно приходити на заняття. Він може бути недопущений до заняття у разі спізнення без вагомої на те причини. Студент має брати активну участь в обговоренні питань, які розглядаються під час лекційних і практичних занять; заохочується висловлювання власної думки. Здобувач вищої освіти має бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення дискусійних питань на заняттях. Студент може відпрацювати пропущене з поважної причини заняття чи вид контролю.

Студенти, котрі навчаються за **індивідуальним графіком**, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим складанням тем і підсумкового тестування на платформі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua, погоджених з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-indyvidualnym-hrafikom-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

Неформальна освіта: Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника». (https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf).

Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, Udey, EdEra та ін. Наприклад: Latin for Beginners <https://www.udemy.com/course/latin-for-beginners/?couponCode=PMNVD2525>; The Latin Language Through Story: Part I A Natural Method to Learning Classical Latin <https://www.udemy.com/course/the-latin-language-through-story-part-i/?couponCode=PMNVD2525>

8. Рекомендована література

Основна:

1. Дяків О. Ю., Петришин М. Й. Латинська мова (тексти і завдання): практикум. Івано-Франківськ, 2012. 180 с.
2. Загайська Г. М., Петришин М. Й. Liber Latinus ad usum philologiae studentium : підручник. Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. 458 с.
3. Оленич Р. М. Латинська мова. 2-е вид., виправлене. Львів: Вид-во “Світ”, 2001. 350 с.
4. Петришин М. Й., Загайська Г. М. Legamus et exerceamus : навч. посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 142 с.
5. Петришин М. Й., Загайська Г. М. Repetitorium Latinum. Pars prima: збірник вправ для контрольних і самостійних робіт з латинської мови. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 172 с.
6. Петришин М. Й., Загайська Г. М. Repetitorium Latinum. Pars secunda: збірник тестів. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 148 с.

7. Петришин М.Й. Латинська мова: методичні рекомендації до вивчення дисципліни для студентів предметної спеціальності А4.01 Середня освіта (Українська мова і література). Івано-Франківськ, 2025. 69 с.

8. Скорина Л.П., Скорина О.А. Латинсько-український, українсько-латинський словник [Текст] Київ: Обереги, 2004. 447 с.

Додаткова:

1. Єрьоміна О. Ю. Латинська мова: навч. посібник. Київ: ВПЦ «Київський університет» 2019. 336 с.

2. Звонська Л. Л., Шовковий В. М. Латинська мова: Підруч. для студ. відділень класичної філології та ін. філолог. спеціальностей. К.: Книга, 2003. 528 с.

3. Корж Н. Г., Луцька Ф. Й. Із скарбниці античної мудрості: [Словник]. 2-е вид., доп. і перероб. К. : Вища шк., 1994. 351 с.

4. Коротюк О. В., Станіч В. С. Словник латинських висловів. Київ; ОВК, 2021. 218 с.

5. Латинська мова [Текст]: підручник / Олексій Сафроняк, Василь Волощук, Марія Волощук. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2015. 457 с.

6. Латинська мова: практикум для здобувачів вищ. освіти ОС "Бакалавр" спец. 035 "Філологія". Уклад. О. В. Ковтун, В. І. Кульчицький, Н. І. Хайдарі. Київ: НАУ, 2021. 86 с.

7. Литвинов В.Д. Латинсько-український словник. К. : Українські пропілеї, 1998. 710 с.

8. Лучканин С.М. Латинські сентенції (крилаті латинські вислови) з історико-літературним коментарем. К.: Видавництво Науковий світ, 2009. 140 с.

9. Макар І. С. Латинізм освітньої сфери в українській мові. *Науковий вісник Чернівецького університету : Германська філологія*. 2014. Вип. 692-693. С. 65-68.

10. Мисловська Л.В., Пилипів О.Г. Латинська мова. Підручник для вищих навчальних закладів. Львів. 2019. 200 с.

11. Паньків У. Л. Історичні джерела українських лексичних латинізмів. *Studia Linguistica*. 2011. Вип. 5. С. 386–391.

12. Сафроняк О.В., Волощук В.М., Волощук М. В. Латинська мова: підручник. Львів; ЛНУ ім. І. Франка. 2019. 457 с.

13. Сімонок В. П. Запозичена лексика в українській мовній картині світу. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Філологія. 2014. Вип. 8(2). С. 250–254.

14. Шинкарук В. Д. Латинська мова: підручник для студентів гуманітарних спеціальностей. Київ: Міленіум. 2020. 533 с.

15. Яковенко Н.М., Трипуз В.М. Латинська мова : підручник. К.: Вища школа, 1993. 360 с.

Інформаційні ресурси:

1.<https://www.cambridgescp.com>

2.<https://www.conted.ox.ac.uk/about/latin-language-courses>

3.<http://www.internetpolyglot.com/ukrainian/lessons-ln-uk>.

4.<https://latinaomnibus.pl/>

5.https://www.vatican.va/roman_curia/institutions_connected/latinitas/documents/rc_latinitas_20040601_lexicon_it.html

6.<http://www.pinax.com.ua>

Викладач: Петришин М.Й., доцент кафедри загального та германського мовознавства